

Odbor za mednarodno trgovino

2020/2043(INI)

14.12.2020

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

o mehanizmu EU za ogljično prilagoditev na mejah, ki bo skladen s pravili
Svetovne trgovinske organizacije
(2020/2043(INI))

Pripravljalnica mnenja (*): Karin Karlsbro

(*): Pridruženi odbor – člen 57 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja cilj Evropske unije, po katerem naj bi do leta 2050 dosegli socialno pravičen prehod na podnebno nevtralnost, ter cilj, ki ga je predlagal Parlament in po katerem naj bi emisije do leta 2030 zmanjšali za 60 %; poziva, naj bodo podnebna prizadevanja v trgovinski politiki EU in na številnih drugih področjih politike še naprej tako ambiciozna; poziva, naj Pariški sporazum in njegov cilj omejitve globalnega segrevanja na 1,5 °C postaneta eno od glavnih vodilnih načel trgovinske politike ter se mu morajo prilagoditi vse trgovinske pobude in njihova orodja politike, pri čemer naj se to načelo med drugim kot bistveni sestavini del vključi v sporazume o prosti trgovini; je prepričan, da je lahko taka ciljno usmerjena trgovinska politika pomembno gonilo za usmerjanje gospodarstev v razogljičenje, potrebno za uresničitev podnebnih ciljev iz Pariškega sporazuma in evropskega zelenega dogovora; poudarja, da bi se lahko zaradi večjih ambicij EU na področju podnebnih sprememb povečalo tveganje selitve virov CO₂; poziva Komisijo, naj v vseh svojih politikah zagotovi popolno zaščito pred selitvijo virov CO₂, pri čemer naj upošteva konkurenčnost evropske industrije ter malih in srednjih podjetij; ugotavlja, da je Unija leta 2018 zmanjšala svoje domače emisije toplogrednih plinov za 23,2 % pod ravnmi iz leta 1990, vendar pa njene emisije toplogrednih plinov v mednarodni trgovini nenehno naraščajo; poudarja, da neto uvoz blaga in storitev v EU zajema več kot 20 % domačih emisij CO₂ v Uniji;
2. glede na to, da ni globalno dogovorjene cene ogljika in večstranske rešitve, podpira namero Komisije, da bo predlagala pravičen, pregleden in učinkovit tržni mehanizem EU za ogljično prilagoditev na mejah, če bo združljiv s pravili Svetovne trgovinske organizacije in sporazumi EU o prosti trgovini (kar pomeni, da ne bo diskriminatoren in ne bo prikrito omejeval mednarodne trgovine) ter bo sorazmeren, temeljil na načelu „onesnaževalec plača“ in ustrezno prispeval k učinkovitemu doseganju podnebnih ciljev EU; meni, da se mora mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah uporabljati za blago iz vseh tretjih držav, ki še niso vključene v učinkovito shemo za oblikovanje cen ogljika ali enakovredne ukrepe s cilji in stroški, podobnimi tistim iz sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), s čimer bi preprečili vsakršno diskriminacijo na podlagi porekla, ter da se morajo stroški manj ambicioznega sistema oblikovanja cen ogljika odšteti od tega mehanizma;
3. je prepričan, da bi moral biti cilj mehanizma EU za ogljično prilagoditev na mejah preprečiti tveganje selitve virov CO₂ za EU ter tako prispevati k skupnemu cilju zmanjšanja svetovnih emisij in pomagati EU pri izpolnjevanju njenih zavez; poudarja dejstvo, da je izključni namen mehanizma EU za ogljično prilagoditev na mejah spodbujati podnebne cilje in zmanjšati tveganje selitve virov CO₂, kar pa bi moralo potekati na sorazmeren in uravnotežen način ter na podlagi dokazov in se ne bi smelo zlorabljati kot orodje za povečevanje protekcionizma, neupravičene diskriminacije ali omejitev v že zdaj obremenjenem globalnem okolju mednarodne trgovine; poziva, naj se prepreči pretirana birokracija v zvezi s tem; ugotavlja, da bo ena od posledic ukrepa to, da se bo preprečilo tveganje selitve proizvodnje v države zunaj EU, saj bi se lahko zaradi tega izničila prizadevanja EU za zmanjšanje emisij in spodbujanje mednarodnih

politik EU na področju varstva okolja;

4. ugotavlja, da bi bilo mogoče skladnost mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah s pravili Svetovne trgovinske organizacije doseči tako, da bi bile podlaga za zasnovo tega mehanizma določbe Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), kot so člen I (obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi), člen III (načelo nacionalnega obravnavanja) in po potrebi člen XX (splošne izjeme), in da bi moral biti edini razlog za obstoj mehanizma izključno okoljevarstveni, tj. zmanjšanje svetovnih ogljikovih emisij in preprečevanje selitve virov CO₂;
5. poziva, naj se izvedejo temeljite ocene učinka in skupaj z zakonodajnim predlogom predložijo do sredine leta 2021, naj se zagotovi čim večja preglednost ter v sodelovanju z Evropskim parlamentom predložijo pobude za sodelovanje in povezovanje s Svetovno trgovinsko organizacijo in trgovinskimi partnericami EU; opozarja, da je treba oceno učinka izvesti s ciljem zmanjšanja tveganja selitve virov CO₂ in posledično skupnih svetovnih emisij; zato poziva Komisijo, naj v oceno učinka vključi naslednje vidike:
 - a. učinke mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah na trajnostne inovacije ter spremembe v trgovinskih tokovih in dobavnih verigah;
 - b. oceno dodane vrednosti mehanizma v primerjavi z alternativnimi možnostmi;
 - c. morebitne pilotne sektorje za zgodnje izvajanje, v katerih je mogoče zlahka določiti vsebnost ogljika v blagu;
 - d. možen učinek na industrijo EU, če bi bil mehanizem osredotočen samo na osnovne materiale, zaradi česar bi se lahko uvoz preusmeril v vmesne in končne proizvode, ki jih mehanizem ne zajema, zlasti če bi mehanizem nadomestil že obstoječe ukrepe za preprečevanje selitve virov CO₂;
 - e. ali in kako bi moral biti elektroenergetski sektor vključen v konkretni primer uvoza visokoogljične električne energije;
 - f. možne učinke na podjetja EU z vidika svetovne konkurence, zlasti mala in srednja podjetja, če bi na proizvode vplivale višje cene njihovih sestavnih delov;
 - g. analizo kombinacije ključnih spremenljivk, med drugim sektorjev, držav in emisij toplogrednih plinov, vključenih v mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah, ter njihovega razmerja z obstoječimi ukrepi za preprečevanje selitve virov CO₂;
 - h. posebno obravnavo najmanj razvitih držav in držav v razvoju, s čimer bi se zagotovilo, da mehanizem ne bi negativno vplival na njihov razvoj;
6. ugotavlja, da je treba v oceni učinka skrbno preučiti, kako bi mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah vzajemno deloval z obstoječimi ukrepi za preprečevanje selitve virov CO₂ v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS), med drugim tudi to, ali bi morali sedanji ukrepi ali brezplačne dodelitve pravic dopolnjevati mehanizem v začetni fazi oziroma ali bi jih bilo treba odpraviti, hkrati pa preprečevati dvojno zaščito in diskriminacijo uvoza, in ali bi bilo treba ta mehanizem, da bi se zagotovila njegova skladnost s pravili Svetovne trgovinske organizacije, uvesti postopoma ob hkratnem

ohranjanju predvidljivosti in stabilnosti za podjetja EU;

7. poudarja, da bo moral mehanizem, kakršen koli že bo, spodbujati gospodarske panoge v EU in tujini k proizvodnji čistih in konkurenčnih izdelkov ter preprečevati selitev virov CO₂, ne da bi bile pri tem ogrožene trgovinske priložnosti; poudarja, da bi lahko imel tak mehanizem, če bo uravnotežen in ustrezno izveden, pomembno vlogo v energetske intenzivnih panogah, kot so jeklarstvo ter industriji cementa in aluminija, saj so ti sektorji trgovinsko bolj izpostavljeni in tudi sodelujejo v sistemu za trgovanje z emisijami;
8. je seznanjen, da je mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah del evropskega zelenega dogovora in orodje za doseganje cilja EU, po katerem naj bi najpozneje do leta 2050 povsem odpravili neto emisije toplogrednih plinov; ugotavlja, da bi lahko mehanizem posredno ali neposredno vplival na večino ogljično in trgovinsko intenzivnih industrijskih sektorjev ter da bi se bilo treba med celotnim postopkom z njimi posvetovati; ugotavlja tudi, da bi lahko mehanizem na dobavne verige vplival tako, da bi internalizirale stroške ogljika; poudarja, da bi moral biti mehanizem enostaven za upravljanje ter ne bi smel neupravičeno finančno in upravno obremenjevati podjetij, zlasti malih in srednjih;
9. poziva, naj se prihodki od mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah uporabijo za podpiranje svetovnih in evropskih podnebnih ukrepov; predlaga, naj se ti prihodki ponovno vložijo v proračun EU za namene raziskav, inovacij in razvoja ogljično nevtrálnih tehnologij v podporo trajnostnemu prehodu industrije ter v podnebno pomoč, da bi se zagotovila skladnost s pravili Svetovne trgovinske organizacije;
10. izraža globoko zaskrbljenost zaradi spodkopavanja multilateralnega trgovinskega sistema; poziva Komisijo, naj dejavno sodeluje z vladami naših trgovinskih partneric, da bi zagotovila nadaljnji dialog o tej pobudi ter s tem spodbudila podnebno ukrepanje v Uniji in njenih trgovinskih partnericah; poudarja, da se trgovinska politika lahko uporablja in bi se morala uporabljati za spodbujanje pozitivne okoljske agende in preprečevanje velikih razlik v ravneh okoljevarstvene ambicioznosti med EU in drugimi deli sveta ter da bi moral biti mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah zasnovan kot ukrep, ki bi dopolnjeval ukrepe iz poglavij o trgovini in trajnostnem razvoju v sporazumih EU o prosti trgovini; poudarja, da mora biti končni cilj te pobude ukrepanje na svetovni ravni, zaradi katerega mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah ne bo več potreben, saj bo tudi preostali del sveta dosegel raven ambicij, ki si jo je za zmanjšanje emisij CO₂ določila EU; zato meni, da bi bilo treba mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah obravnavati kot orodje, ki prispeva k hitrejšemu poteku tega procesa, in ne kot orodje protekcionizma; pričakuje, da bo Komisija začela pogajanja o globalnem pristopu v okviru Svetovne trgovinske organizacije ali skupine G20;
11. poziva k oblikovanju metode za izračun vsebnosti ogljika, pri kateri se ne bo razlikovalo med proizvajalci iz EU in proizvajalci iz tretjih držav in po kateri se bo izračunala vrednost, ki bo čim bližje dejanski vsebnosti ogljika v posameznem blagu; opozarja na težave pri izračunih vsebnosti ogljika v proizvodih iz držav članic EU in tretjih držav ter poziva, da si je treba nepretrgoma prizadevati za primerljivost vsebnosti ogljika v proizvodih; poudarja, da bi bila lahko tehnologija za spremljanje in sledenje vsebnosti ogljika v kompleksnih proizvodih in njihove učinkovitosti glede emisij

ogljika koristna pri izvajanju mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah za te proizvode; opozarja, da mora mehanizem spodbujati države in proizvajalce k izmenjavi informacij o cenah ogljika in vsebnosti ogljika v proizvodih;

12. meni, da sta mednarodna trgovina in trgovinska politika ključna omogočitev dejavnika prehoda na podnebno nevtralno, z viri gospodarno in krožno svetovno gospodarstvo ter kot taka podpirata svetovna prizadevanja za doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN in Pariškega sporazuma; meni, da je treba nujno izvesti celovito reformo Svetovne trgovinske organizacije, tako da bo lahko zagotavljala pravično trgovino, hkrati pa se borila proti globalnemu segrevanju; ugotavlja, da pravila sporazuma GATT izvirajo iz leta 1947, in meni, da je treba v sedanjem kontekstu podnebne krize o njih ponovno razmisliti; pričakuje, da bo Komisija sprejela nujne pobude za reformo Svetovne trgovinske organizacije, s katero bi dosegli njeno skladnost s podnebnimi cilji; poziva Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja za vzpostavitev oblikovanja cen CO₂ na svetovni ravni ter olajša trgovino s podnebnimi tehnologijami in tehnologijami za varstvo okolja, na primer s pobudami trgovinske politike, kot je sporazum Svetovne trgovinske organizacije o okoljskih dobrinah.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	10.12.2020
Izid končnega glasovanja	+: 34 -: 2 0: 5
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Udo Bullmann, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos), Raphaël Glucksmann, Enikő Győri, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Jan Zahradil
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Marco Campomenosi, Nicola Danti, Manuela Ripa

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU,
ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

34	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Enikő Györi, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn
S&D	Udo Bullmann, Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
RENEW	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Nicola Danti, Marie-Pierre Vedrenne
ID	Herve Juvin, Danilo Oscar Lancini, Marco Campomenosi
VERTS/ALE	Manuela Ripa, Heidi Hautala, Sara Matthieu
ECR	Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos)
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó

2	-
ID	Roman Haider, Maximilian Krah

5	0
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczynski, Jan Zahradil
GUE/NGL	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani